

רשומות

קובץ התקנות

26 במרס 2001

6096

ב' בניסן התשס"א

עמוד

658	כללי ההגבלים העסקיים (הוראות והגדרות כלליות), התשס"א-2001
660	כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסכמים שפגיעתם בתחרות קלת ערך), התשס"א-2001
662	כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג למיזמים משותפים), התשס"א-2001
665	כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסכמים לביצוע מחקר ופיתוח), התשס"א-2001
668	כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסכמי רכישה בלעדית), התשס"א-2001
669	כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסכמי הפצה בלעדית), התשס"א-2001
672	כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסכמי זכיינות), התשס"א-2001
	תקנות התכנון והכניה (פטור מהיתר לעבודה לצורכי מרעה בקרקע חקלאית באזורים כפריים ותנאים), התשס"א-2001
675	תקנות מחלות בעלי חיים (מניעת שאריות כוולוגיות) (תיקון), התשס"א-2001
677	כללי הרשות השניה לטלוויזיה ורדיו (אזורי זיכיון לשידורי רדיו) (תיקון), התשס"א-2001
677	תקנות מרשם האוכלוסין (רישומים בתעודת זהות) (תיקון), התשס"א-2001
679	צו הכניסה לישראל (פטור מאשרה) (תיקון), התשס"א-2001
679	צו המועצות המקומיות (א) (קצרים, תיקון), התשס"א-2001
679	צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות) (גולן, תיקון), התשס"א-2001
680	תיקוני טעויות דפוס

כללי ההגבלים העסקיים (הוראות והגדרות כלליות), התשס"א-2001

בתוקף סמכותי לפי סעיף 15א לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988¹ (להלן – החוק), ובאישור הועדה לפטורים ולמיוזגים, אני מתקין הוראות והגדרות כלליות אלה, אשר יחולו על כללי ההגבלים העסקיים הקובעים פטורי סוג (להלן – כללי פטור סוג), אלא אם כן נקבע אחרת:

הגדרות

1. בכללי פטור סוג יחולו הגדרות אלה:
 - "אדם קשור" – אדם השולט בצד להסכם, תאגיד הנשלט על ידי צד להסכם וכל תאגיד הנשלט בידי מי מהם;
 - "במישרין או בעקיפין" – לרבות בכל אחד מאלה:
 - (1) באמצעות שלוח או נאמן;
 - (2) יחד עם אחר בשיתוף פעולה לפי הסכם;
 - (3) באמצעות זכויות המוקנות לפי הסכם;
 - (4) באמצעות החזקה או רכישה בידי קרוב, חברת נאמנות או חברת רישומים;
 - "החזקה" – במישרין או בעקיפין; כלי לגרוע מכלליות האמור, יראו אדם כמי שמחזיק בעצמו, במישרין, בכל החזקותיו של אדם קשור לו;
 - "הממונה" – הממונה על הגבלים עסקיים;
 - "הסדר" – בין במפורש ובין מכללא, בין בכתב ובין בעל פה או בהתנהגות, בין אם הוא מחייב על פי דין ובין אם לאו;
 - "הסכם" – לרבות הסדר;
 - "זכות בתאגיד" – כל אחת מאלה:
 - (1) בעלות במניה, החזקה בה או זכות להורות על מכירתה;
 - (2) זכות להצביע מכוח מניה באסיפה כללית של חברה או בגוף מקביל לאסיפה כללית של תאגיד אחר, או זכות להורות כיצד להצביע מכוח המניה;
 - (3) זכות למנות דירקטור או מנהל כללי, ובתאגיד שאינו חברה – בעלי תפקידים דומים; לענין זה יראו את מי שמינה דירקטור או מנהל כללי בתאגיד כבעל הזכות למנותו;
 - (4) זכות להשתתף ברווחי התאגיד;
 - (5) זכות לחלוק ביהדות נכסי התאגיד לאחר סילוק חובותיו בעת פירוקו;
 - (6) כל זכות שתוכנה כתובן זכות כאמור בפסקאות (1) עד (5), אף אם תוארה שונה;
 - "טובין" – לרבות שירותים ולרבות זכויות;
 - "טובין תחליפיים" – הקבוצה המצומצמת של טובין שהם תחליפים ישירים ומשמעותיים בעיני הצרכן, לרבות בהיבט הגאוגרפי;
 - "מונופולין" – בין שקיומו הוכרו לפי החוק ובין שלא הוכרו;

¹ סיח התשמ"ח, עמ' 128; התשנ"ז, עמ' 149; התשנ"ח, עמ' 53; התש"ס, עמ' 113.

"מתחרה" - בפועל או בכוח, במישרין או בעקיפין; בלי לגרוע מכלליות האמור, יראו כמתחרה מי שייצר, שיווק או מכר טובין תחליפיים במועד כלשהו במהלך שתי השנים שקדמו להסכם, וכן מתחרה בכוח;

"מתחרה בכוח" - אדם שמתקיים בו אחד או יותר מאלה:

- (1) הוא מסוגל לייצר טובין תחליפיים או לספקם, באופן מיידי;
 - (2) הוא מסוגל להתחיל לייצר טובין תחליפיים או להתחיל לספקם, בעלות סבירה ובאופן סדיר, בתוך שנה;
 - (3) הוא גילה דעתו, בביצוע הכנות לייצור או הספקה של טובין תחליפיים או בדרך אחרת, כי בכוונתו להתחיל בייצור או הספקה כאמור במועד קרוב;
- "קרוב" - בן משפחה, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968²;

"שוק מוצר" - קבוצת הטובין התחליפיים; נקבעה הגדרת שוק מוצר בפסק דין של בית הדין להגבלים עסקיים או בערעור עליו, או כהחלטה של הממונה על הגבלים עסקיים או בערר עליה, תהא זו חזקה כי היא הגדרת שוק המוצר לענין כללי פטור סוג;

"שוקי מוצר משיקים" - שוקי מוצר שהטובין המיוצרים באחד מהם, משמשים תשומה בייצורם או בשיווקם של טובין מן השוק אחר, וכן שוקי מוצר שהטובין המיוצרים בהם - מטבעם או בהתאם לתנאי מסחר מקובלים - מיוצרים, משווקים או מופצים יחד, או שהם מוצרים משלימים;

"שליטה" - היכולת לכונן, במישרין או בעקיפין, פעילותו של תאגיד; בלי לגרוע מכלליות האמור לעיל, חזקה על אדם -

(1) שהוא בעל שליטה בתאגיד אם הוא מחזיק ביותר ממחצית מהזכות להצביע מכוח המניות או סוג שלהן באסיפה כללית של חברה או בגוף מקביל לאסיפה כללית של תאגיד אחר, או מהזכות למנות דירקטורים ובתאגיד שאינו חברה - מהזכות למנות בעלי תפקידים דומים;

(2) שהוא בעל שליטה בתאגיד אם הוא מחזיק בזכות למנות מנהל כללי באותו תאגיד;

(3) שהוא בעל שליטה בתאגיד אם הוא מחזיק ביותר משלושים אחוזים מזכות בתאגיד, אם אין אדם אחר מחזיק יותר ממחצית מזכות כאמור;

(4) הנהנה בנאמנות כי הוא מחזיק שליטה בנכסיה, למעט החזקה ביחידה בקרן נאמנות שחל עליה חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994³;

(5) שהוא בעל שליטה בתאגיד אם הוא מחזיק ביכולת למנות קבלת החלטה עסקית מהותית של התאגיד, וזאת אם מקור אותה יכולת בהסכם המסדיר תנאי הלוואה שנתן תאגיד בנקאי במהלך עסקי הרגילים; לענין זה, "החלטה עסקית מהותית" - למעט החלטה שענינה הנפקת אמצעי שליטה בתאגיד, מכירה או חיסול של רוב עסקי התאגיד, או שינוי מהותי בעסקי התאגיד.

2. הגבלה או תנאי החלים מכוח כללי פטור סוג על צד להסכם יחולו גם על אדם הקשור לצד כאמור, ויראו אי עמידה בהגבלה או בתנאי כאמור, של אדם קשור או יחד עמו, כאי עמידה בפטור הסוג בירי הצד שאליו הוא קשור.

תחולה על
אדם קשור

² סי"ח התשכ"ח, עמ' 234; התש"ס, עמ' 110.

³ סי"ח התשנ"ד, עמ' 308; התשנ"ט, עמ' 151.

3. בחישוב חלקם של צדדים להסכם בשוק מוצר יובא בחשבון גם חלקם באותו שוק מוצר של אחרים שיש להם עם מי מהצדדים הסכמים זהים או דומים להסכם נושא פטור הסוג האמור; לענין זה, "הסכמים דומים" – הסכמים הכוללים כבילות המתייחסות לאותו שוק מוצר, לרבות הסכמים מהסוג שלגביו הוחקן פטור הסוג אף אם אין מתקיימים בהם כל תנאי אותו פטור, והסכמים שתוצאתם זהה גם אם תוארם שונה.
4. זולת אם נאמר אחרת בכללי פטור סוג, לא יחול פטור סוג על הסכם הכולל, במישרין או בעקיפין, כבילה באחד או יותר מענינים אלה:
- (1) תיאום מחירים שיוצעו, יידרשו או ישולמו, או הכתבתם;
 - (2) הגבלת הכמויות המרביות של טובין שיווצרו, יסופקו, ישווקו או ייובאו;
 - (3) חלוקת שווקים בין צדדים לפי אזור, לקוחות, מוצרים או בכל דרך אחרת;
 - (4) הסדר שענינו הטלת חרם מסחרי מלא או חלקי על אדם או על סוג כני אדם;
 - (5) הסדר שענינו הגשה או אי הגשה של הצעה למכרו או פרט כלשהו בתוכן ההצעה.
5. זולת אם נאמר אחרת בכללי פטור סוג, רשאי אדם להסתמך על פטור סוג רק אם כל הכבילות שבהסכם, שאינן פטורות מכוח אותו פטור סוג, אושרו בהתאם לחוק.
6. זולת אם נאמר אחרת בכללי פטור סוג, רשאי אדם להסתמך ביחס לאותו הסכם על פטורי סוג שונים רק אם התקיימו בכל פטור סוג שהוא מסתמך עליו כל תנאיו.
7. נקבע תנאי שענינו נתח שוק בכללי פטור סוג, יחול התנאי במועד כריתת ההסכם ובכל עת לאחר מכן, זולת אם נאמר אחרת בפטור הסוג.
8. אם לא נאמר אחרת בפטור סוג –
- (1) נעשה הסכם בעל פה – חוקה כי אין מתקיימים בו התנאים שהתנה פטור סוג לתחולתו;
 - (2) נעשה ההסכם בכתב ולא נכתבו בו תנאים שהתנה פטור הסוג לתחולתו – חוקה כי התנאים האמורים לא התקיימו;
 - (3) נעשה הסכם בכתב והוארך בעל פה – יראו אותו לתקופה שבה הוארך, בהסכם שנעשה בעל פה, ויחול האמור בפסקה (1).
- י"ג בכסלו התשס"א (10 בדצמבר 2000)
(חמ 3090-3)
- דוד תרמור אהוד ברק
הממונה על הגבלים עסקיים שר התעשייה והמסחר

כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסכמים שפגיעתם בתחרות קלת ערך). התשס"א-2001

בתוקף סמכותי לפי סעיף 15 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988¹ (להלן – החוק), ובאישור הועדה לפטורים ולמיוזגים, אני מתקין כללי פטור סוג אלה:

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 126; התשנ"ו, עמ' 149; התשנ"ה, עמ' 53; התש"ס, עמ' 113.

1. הסכם שפגיעתו בתחרות קלת ערך פטור מקבלת אישור בית הדין להגבלים עסקיים, אם התקיימו לגביו כל התנאים שבכללים אלה: לענין זה, "פגיעה קלת ערך" - פגיעה אשר קלה השפעתה המסתברת והשפעתה בפועל על התחרות בעסקים, בהתחשב, בין השאר, במעמדם של הצדדים בשוק המוצר, משך הזמן שבו היא נועדה להתקיים ומידת התחרות הקיימת באותו שוק מוצר.
 2. בלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף 1, חוקה כי הסכם שעיקרו אינו כבילה באחד או יותר מהענינים המנויים בסעיף 4 לכללי ההגבלים העסקיים (הוראות והגדרות כלליות), התשס"א-2001², פוגע פגיעה קלת ערך בתחרות, אם נתח השוק המצרפי של כל הצדדים לו בשוק המוצר אינו עולה על שיעור של 10% משוק כאמור.
 3. בלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף 1, חוקה כי הסכמים אלה פוגעים בתחרות פגיעה שאינה קלת ערך:
 - (1) הסכם שנתח השוק המצרפי של הצדדים לו בשוק המוצר עולה על שיעור של 20%;
 - (2) הסכם שבעל מונופולין בשוק המוצר או בשוק מוצר משיק הוא צד לו;
 - (3) הסכם לרכישה של זכות בתאגיד מתחרה.
 4. לענין החזקות הקבועות בסעיפים 2 ו-3(1), בחישוב חלקם של צדדים להסכם בשוק מוצר יובא בחשבון, נוסף על האמור בסעיף 3 לכללי ההגבלים העסקיים (הוראות והגדרות כלליות), התשס"א-2001, גם חלקם של אחרים שיש להם עם מי מהצדדים הסכם אחד או יותר, באותו שוק מוצר, מהסוג הקבוע בכללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסכמים לביצוע מחקר ופיתוח). התשס"א-2001³, או מהסוג הקבוע בכללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג למיזמים משותפים), התשס"א-2001⁴.
 5. פטור הסוג שבכללים אלה לא יחול על אלה:
 - (1) הסכם שעיקרו בהפחתת התחרות או במניעתה;
 - (2) הסכם הכולל כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו.
 6. האמור בסעיף 1(1) לכללי ההגבלים העסקיים (הוראות והגדרות כלליות), התשס"א-2001, אינו חל על פטור הסוג שבכללים אלה.
 7. תוקף פטור הסוג שבכללים אלה חמש שנים מיום תחילתם.
- י"ג בכסלו התשס"א (10 בדצמבר 2000)
(חמ 3090-3)

רוד תרמור אהוד ברק
הממונה על הגבלים עסקיים שר התעשייה והמסחר

² ק"ת התשס"א, עמ' 658.

³ ק"ת התשס"א, עמ' 665.

⁴ ק"ת התשס"א, עמ' 662.

כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג למיזמים משותפים), התשס"א-2001

בתוקף סמכותי לפי סעיף 15 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988¹ (להלן – החוק), ובאישור הועדה לפטורים ולמיזוגים אני מתקין כללי פטור סוג אלה:

הגדרות

1. בכללים אלה –

"מיזם משותף" – חוזה לשיתוף פעולה בייצור טובין, שיוקם או רכישתם;
"מיזם משותף בין מתחרים" – מיזם משותף, שלפחות שניים מהצדדים לו הם מתחרים;
"מיזם משותף בין מי שאינם מתחרים" – מיזם משותף, שאף צד לו אינו מתחרה של צד אחר למיזם;

"צד שהופקד על ייצור טובין" – גוף משותף לצדדים למיזם המשותף שהוקם לצורך ייצור הטובין נושא המיזם המשותף, או אחד או יותר מהצדדים למיזם המשותף אשר בידיהם הפקידו הצדדים את ייצור הטובין נושא המיזם המשותף;

"צד שהופקד על שיווק טובין" – גוף משותף לצדדים למיזם המשותף שהוקם לצורך שיווק הטובין נושא המיזם המשותף, או אחד או יותר מהצדדים למיזם המשותף אשר בידיהם הפקידו הצדדים את שיווק הטובין נושא המיזם המשותף;

"צד שהופקד על רכישת טובין" – גוף משותף לצדדים למיזם המשותף שהוקם לצורך רכישת הטובין נושא המיזם המשותף, או אחד או יותר מהצדדים למיזם המשותף אשר בידיהם הפקידו הצדדים את רכישת הטובין נושא המיזם המשותף.

2. (א) מיזם משותף בין מי שאינם מתחרים, הכולל כבילה אחת או יותר, פטור מן החובה לקבל את אישור בית הדין להגבלים עסקיים אם התקיימו לגביו כל התנאים שבכללים אלה.

פטור למיזם משותף בין מי שאינם מתחרים

(ב) מותר לכלול במיזם משותף בין מי שאינם מתחרים את הכבילות המפורטות להלן, כולן או חלקן:

(1) התחייבות הצדדים כי בתקופת מיזם משותף שענינו ייצור טובין הם לא יתחרו בייצור טובין תחליפיים לטובין המיוצרים על ידי צד שהופקד על ייצור הטובין;

(2) התחייבות צד למיזם המשותף לספק לצד שהופקד על ייצור טובין כמויות של חומרי גלם הדרושים לו;

(3) התחייבות צד למיזם המשותף שהופקד על ייצור טובין, לייצר לכל הפחות כמות מסוימת של הטובין;

(4) התחייבות צד שהופקד על ייצור טובין, לייצרם בהתאם לדרישות איכות נתונות;

(5) התחייבות צד שהופקד על ייצור טובין לקיים רמות מלאי של הטובין וחלקי חילוף להם;

(6) התחייבות צד שהופקד על ייצור טובין לספק שירות ואחריות לטובין;

(7) התחייבות צד לרכוש מצד שהופקד על ייצור טובין כמות מסוימת של הטובין ולהימנע מרכישתם מאחר;

(8) התחייבות צד שלא להתחרות במיזם המשותף במהלכו ולמשך תקופה סבירה לאחר פרישתו ממנו;

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 126; התשנ"ח, עמ' 53; התש"ס, עמ' 113.

(9) התחייבויות המקבילות לאלה המפורטות בפסקאות (1) עד (8) שענינן -

(א) שיווק טובין במיזם המשותף;

(ב) רכישת טובין שבמיזם המשותף, ובלבד שהיקף רכישת הטובין בירי המיזם המשותף אינו עולה על חמישית מהיקף התצרוכת בשוק מוצר כלשהו.

3. (א) מיזם משותף בין מתחרים, שאינו נוגע לשוק מוצר שבו הם מתחרים או לשוק מוצר משיק, פטור מן החובה לקבל את אישור בית הדין להגבלים עסקיים אם התקיימו לגביו כל התנאים שלהלן וכל שאר התנאים שבכללים אלה:

פטור למיזם משותף בין מתחרים שלא בתחום התחרות

(1) היקף הפעילות במיזם המשותף אינו צפוי להיות מהותי לפעילות העסקית בתחום התחרות של מי מהצדדים המתחרים; לענין זה, "היקף פעילות מהותי" - היקף פעילות המגיע כדי 25% או יותר מאחד מאלה: מחזור המכירות, היקף הנכסים או הרווחים, בתחום התחרות, של צד למיזם המשותף;

(2) חלקם המצרפי של הצדדים למיזם המשותף, שהם מתחרים, אינו עולה על 30% משוק מוצר שבו הם מתחרים;

(3) בכל שוק מוצר שבו צדדים למיזם המשותף מתחרים, קיימים לפחות עוד שני מתחרים בפועל שאינם צד למיזם המשותף, ולכל אחד מהם נתח של לפחות 10% מאותו שוק מוצר.

(ב) מותר לכלול במיזם משותף בין מתחרים הבא בגדר הוראות סעיף קטן (א), את הכבילות המפורטות בסעיף 2(בא) עד (9).

4. (א) מיזם משותף בין מתחרים, הנוגע לשוק מוצר שבו הם מתחרים או לשוק מוצר משיק לשוק שבו הם מתחרים, פטור מן החובה לקבל את אישור בית הדין להגבלים עסקיים אם התקיימו לגביו כל התנאים שלהלן וכל שאר התנאים שבכללים אלה:

פטור למיזם משותף בין מתחרים בתחום התחרות

(1) היקף הפעילות במיזם המשותף אינו צפוי להיות מהותי לפעילות העסקית בתחום התחרות של מי מהצדדים המתחרים; לענין זה, "היקף פעילות מהותי" - פעילות שהיקפה מגיע כדי 20% או יותר מאלה: מחזור המכירות, היקף הנכסים או הרווחים, בתחום התחרות, של צד למיזם המשותף;

(2) חלקם המצרפי של הצדדים למיזם המשותף, שהם מתחרים, אינו עולה על 20% משוק מוצר שבו הם מתחרים;

(3) בכל שוק מוצר שבו הצדדים למיזם המשותף מתחרים, קיימים לפחות עוד שלושה מתחרים בפועל שאינם צד למיזם המשותף, ולכל אחד מאותם מתחרים בפועל נתח של לפחות 10% מאותו שוק מוצר;

(4) המיזם המשותף אינו נוגע לשיווק טובין משוק מוצר שבו הם מתחרים או משוק מוצר משיק.

(ב) מותר לכלול במיזם משותף בין מתחרים, אשר בא בגדר הוראות סעיף קטן (א) לעיל, את הכבילות המפורטות להלן או חלק מהן:

(1) הכבילות המפורטות לעיל בסעיף 2(בא) עד (6);

(2) התחייבות לרכוש מן הצד המופקד על ייצור הטובין כמות מסוימת של הטובין שבמיזם המשותף ולהימנע מרכישתה מאחר, ובלבד שההתחייבות סויגה כך שלא תחול אם ניתן לרכוש, באותה עת, את הטובין ממקור אחר בתנאי רכישה טובים יותר, והיצרן, שהוא צד למיזם המשותף, מסרב למכור את הטובין באותם תנאים.

חישוב חלקם של הצדדים	<p>5. לענין סעיפים 3 ו-4, בחישוב חלקם של צדדים להסכם בשוק מוצר יובא בחשבון, נוסף על האמור בסעיף 3 לכללי ההגבלים העסקיים (הוראות והגדרות כלליות), התשס"א-2001², גם חלקם של אחרים שיש להם עם מי מהצדדים למיזם המשותף הסכם אחד או יותר, באותו שוק מוצר, מהסוג הקבוע בכללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסכמים לביצוע מחקר ופיתוח), התשס"א-2001³.</p>
מיזם משותף המכוון לשוקים אחרים	<p>6. מיזם משותף בין מתחרים שכל תחולתו מחוץ לשוק הישראלי, ואשר אינו מוכר לשוק הישראלי ואינו משווק בו, במישרין או בעקיפין – דינו כדין מיזם משותף בין מתחרים שלא בתחומי התחרות.</p>
כבילות מותרות	<p>7. כלל הסכם למיזם משותף כבילות נוספות, יחול פטור הסוג רק אם הכבילות הנוספות נחוצות למימוש עיקרו של ההסכם ואין בהן כדי לפגוע פגיעה של ממש בתחרות בשוק המוצר או בחלק ממנו; לא הראו הצדדים כי מתקיימים כל תנאי סעיף זה, לא יחול פטור הסוג שבכללים אלה על המיזם המשותף.</p>
תנאי למיזם משותף בין מתחרים	<p>8. במיזם משותף בין מתחרים, בין בתחום התחרות ובין בתחום אחר, יתבצעו המגעים בין הצדדים במסגרת המיזם המשותף באופן המצמצם כל חשש להפחתת התחרות בין הצדדים, כולם או חלקם; בכלל זה –</p> <p>(1) בין צדדים לא יועבר מידע בתחום המיזם המשותף שענינו עלויות, מכירות, רווחיות או תמחור, זולת ככל שהדבר נחוץ לביצוע המיזם המשותף;</p> <p>(2) בין צדדים לא יועבר מידע בתחומים שאינם תחום המיזם המשותף או מידע שאינו נחוץ לשם ביצוע המיזם המשותף;</p> <p>(3) מגעים בין צדדים ייערכו בין בעלי תפקידים הנוצצים לשם ביצוע המיזם המשותף;</p> <p>(4) יוגדרו נהלים להבטחת קיום האמור בפסקאות (1) עד (3).</p>
אי-תחולת הפטור	<p>9. פטור הסוג שבכללים אלה לא יחול על הסכם למיזם משותף שלגביו מתקיימים אחד או יותר מאלה:</p> <p>(1) צד למיזם המשותף הוא בעל מונופולין בשוק המוצר של המיזם המשותף או בשוק מוצר משיק;</p> <p>(2) צד למיזם המשותף הוא בעל מונופולין בשוק מוצר, וצד אחר למיזם המשותף מתחרה בו באותו שוק מוצר;</p> <p>(3) צד למיזם המשותף הוא בעל מונופולין, המיזם המשותף צפוי להיות בעל מונופולין בשוק המוצר נשוא המיזם המשותף, והמיזם המשותף אינו יוצר שוק מוצר חדש;</p> <p>(4) המיזם המשותף מחייב אדם להיות צד לו לפרק זמן העולה על עשר שנים רצופות, ולא ניתנה בו לאותו אדם האפשרות להשתחרר ממנו בהודעה שייתן זמן סביר מראש;</p> <p>(5) עיקרו של המיזם המשותף בהפחתת התחרות או במניעתה;</p> <p>(6) במיזם המשותף כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו.</p>
תוקף	<p>10. תוקף פטור הסוג שבכללים אלה חמש שנים מיום תחילתם.</p> <p>י"ג בכסלו התשס"א (10 בדצמבר 2000)</p> <p>(חמ 3090-3)</p> <p>דוד תדמור אהוד ברק</p> <p>הממונה על הגבלים עסקיים שר התעשייה והמסחר</p>

² ק"ת התשס"א, עמ' 658.

³ ק"ת התשס"א, עמ' 665.

כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסכמים לביצוע מחקר ופיתוח). התשס"א-2001

בחוק סמכותי לפי סעיף 15 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988¹ (להלן - החוק), ובאישור הועדה לפטורים ולמיזוגים, אני מתקין כללי פטור סוג אלה:

הגדרות

1. בכללים אלה -

"הסכם מו"פ" - חוזה שמטרתו ביצוע מחקר ופיתוח משותפים למוצר או לתהליך, ועיקרו אחד או יותר מאלה:

(1) ביצוע תכנית מחקר ופיתוח בידי צוות משותף, ארגון משותף או תאגיד משותף;

(2) העברה משותפת של ביצוע תכנית מחקר ופיתוח לצד שלישי;

(3) חלוקת ביצוע תכנית מחקר ופיתוח בין הצדדים בדרך של התמחות;

(4) שיתוף פעולה בין הצדדים בהעברת ידע זה לזה או בקבלת זכויות בקניין רוחני הנחוצים להם לביצוע מחקר ופיתוח, או שיתוף פעולה כאמור לשם העברת הידע או הזכויות האמורות לצד שלישי שיבצע בעבורם תכנית מחקר ופיתוח.

"מוצר" - לרבות שירות;

"מחקר ופיתוח" - פעילות לפיתוח מוצר או תהליך או לשיפור מוצר קיים או תהליך קיים, לרבות רכישת ידע טכני, ביצוע ייצור ניסיוני, עריכת ניסויים ובניית מיתקנים נחוצים, ככל הנחוץ להשגת התוצאות המבוקשות;

"שיווק תוצאות מחקר ופיתוח" - שיווק מוצר או תהליך שפותחו במסגרת הסכם מו"פ, וכן שיווק מוצר שיוצר או תהליך שיושם במסגרת שימוש בתוצאות המחקר והפיתוח;

"שימוש בתוצאות מחקר ופיתוח" - ייצור מוצר או יישום תהליך שפותחו במסגרת הסכם מו"פ.

פטור להסכם מו"פ

2. (א) הסכם מו"פ בין מי שאינם מתחרים, הכולל כבילה אחת או יותר, פטור מן החובה לקבל את אישור בית הדין להגבלים עסקיים אם התקיימו לגביו כל התנאים שבכללים אלה.

(ב) מותר לכלול בהסכם מו"פ את הכבילות המפורטות להלן או חלק מהן:

(1) התחייבות שלא לבצע מחקר ופיתוח עצמאיים בתחום הסכם המו"פ או בתחום קרוב אליו;

(2) התחייבות שלא לבצע מחקר ופיתוח יחד עם צד שלישי או באמצעותו בתחום הסכם המו"פ או בתחום הקרוב אליו;

(3) כאשר ביצוע המו"פ נמסר לצד שלישי - התחייבות לרכוש ממנו את תוצאות המו"פ וזכויות השימוש בהן;

(4) התחייבות של הצדדים להסכם המו"פ לחלוק מידע שנצבר במהלך המחקר והפיתוח;

(5) התחייבות של צד להסכם המו"פ להימנע משימוש בידע שהתקבל במסגרת הסכם המו"פ ואשר נחוץ לביצועו, זולת לשם ביצוע הסכם המו"פ;

¹ ס"ה התשמ"ח, עמ' 128; התשנ"ו, עמ' 149; התשנ"ח, עמ' 53; התש"ס, עמ' 113.

(6) התחייבות לשמור על סודיות של ידע שנתקבל או פותח במסגרת הסכם המו"פ;

(7) התחייבות לחלוק עם צדדים להסכם המו"פ תמלוגים המשתלמים מצדדים שלישיים בתמורה למכירת תוצאות המו"פ או קבלת זכות שימוש בהן.

(ג) כלל הסכם מו"פ הוראות הנוגעות לשימוש בתוצאות המחקר והפיתוח או שיווק תוצאות המחקר והפיתוח, מקום שאלה מותרים לפי כללים אלה, יראו כל שימוש וכל שיווק כאמור, כמיזם משותף הכפוף להוראות כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג למיזמים משותפים), התשס"א-2001.²

(ד) כלל הסכם מו"פ כבילות נוספות, יחול פטור הסוג רק אם הכבילות הנוספות נחוצות למימוש עיקרו של ההסכם, ואין בהן כדי לפגוע פגיעה של ממש בתחרות בשוק המוצר או בחלק ממנו; לא הראו הצדדים כי מתקיימים כל תנאי סעיף זה, לא יחול פטור הסוג על ההסכם.

3. פטור הסוג שבכללים אלה יחול על הסכם מו"פ בין מתחרים, שאינו נוגע לשוק מוצר שבו הם מתחרים או לשוק מוצר משיק, רק אם התקיימו לגביו שני אלה:

תנאים להסכם מו"פ בין מתחרים, שלא בתחום התחרות

(1) חלקם המצרפי של הצדדים להסכם המו"פ שהם מתחרים, אינו עולה על 30% משוק המוצר שבו הם מתחרים;

(2) בכל שוק מוצר שבו צדדים להסכם המו"פ מתחרים, קיימים לפחות עוד שני מתחרים בפועל שאינם צד להסכם המו"פ, ולכל אחד מהם נתח של לפחות 10% מאותו שוק מוצר.

4. פטור הסוג שבכללים אלה יחול על הסכם מו"פ בין מתחרים, הנוגע לשוק מוצר שבו הם מתחרים או לשוק מוצר משיק, רק אם התקיימו לגביו כל אלה:

תנאים להסכם מו"פ בין מתחרים, בתחום התחרות

(1) חלקם המצרפי של הצדדים להסכם המו"פ שהם מתחרים, אינו עולה על 20% משוק מוצר שבו הם מתחרים;

(2) אם מוצרים שבהסכם המו"פ מהווים רכיבים שנועדו לשימוש בידי צד או צדדים להסכם בייצור מוצר אחר שאחד או יותר מהם מיצרים, חלקם של הצדדים להסכם המו"פ בשוק המוצר האחר לא עלה בעת כריתת ההסכם על 20%;

(3) בכל שוק מוצר שבו הצדדים להסכם המו"פ מתחרים, קיימים לפחות עוד שלושה מתחרים בפועל שאינם צד להסכם המו"פ, ולכל אחד מהם נתח של לפחות 10% מאותו שוק מוצר;

(4) הסכם המו"פ אינו נוגע לשימוש בתוצאות המחקר והפיתוח, ואין בין הצדדים או חלקם כל הסדר לגבי ענין זה;

(5) הסכם המו"פ אינו נוגע לשיווק תוצאות המחקר והפיתוח, ואין בין הצדדים או חלקם כל הסדר לגבי ענין זה;

(6) לכל הצדדים להסכם גישה לתוצאות המחקר והפיתוח;

(7) כל צד רשאי להשתמש באופן עצמאי בתוצאות המחקר והפיתוח וככל ידע טכני קודם הנדרש לכך.

² ק"ת התשס"א, עמ' 662.

5. לענין סעיפים 3 ו-4, בחישוב חלקם של צדדים להסכם בשוק מוצר יובא בחשבון, נוסף על האמור בסעיף 3 לכללי ההגבלים העסקיים (הוראות והגדרות כלליות) התשס"א-2001, גם חלקם של אחרים שיש להם עם מי מהצדדים הסכם אחר או יותר, באותו שוק מוצר, מהסוג הקבוע בכללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג למיזמים משותפים). התשס"א-2001.

6. בהסכם מו"פ בין מתחרים, בין בתחום התחרות ובין בתחום אחר, יתבצעו המגעים בין הצדדים להסכם המו"פ באופן המצמצם כל חשש להפחתת התחרות בין הצדדים, כולם או חלקם, ובכלל זה -

- (1) בין צדדים לא יועבר מידע בתחום המחקר והפיתוח שענינו עלויות, מכירות, רווחיות או תמחור, זולת ככל שהדבר נחוץ לביצוע הסכם המו"פ;
- (2) בין צדדים לא יועבר מידע בתחומים שאינם תחום המחקר והפיתוח או מידע שאינו נחוץ לשם ביצוע המחקר והפיתוח.
- (3) מגעים בין צדדים ייערכו בין בעלי התפקידים הנחוצים לשם ביצוע המחקר והפיתוח;
- (4) לא יוחלף מידע בין הצדדים שענינו ייצור מוצרים או שיווקם, זולת ככל שהדבר הכרחי לשימוש בתוצאות המחקר והפיתוח או לשיווק תוצאות המחקר והפיתוח מקום שאלה מותרים לפי כללים אלה;
- (5) יוגדרו נהלים להבטחת קיום האמור בפסקאות (1) עד (4).

7. (א) פטור הסוג שבכללים אלה לא יחול אם צד להסכם מו"פ הגביל עצמו באחר או יותר מאלה:

- (1) זכותו לבצע מחקר ופיתוח בעצמו או עם צד שלישי בתחום שאינו קשור להסכם המו"פ, או - לאחר תום הסכם המו"פ - בתחום ההסכם או בתחום הקשור לו;
- (2) זכותו להעמיד לביקורת שיפוטית תוקף זכויות קניין רוחני רלוונטיות או זכויות הצדדים שהן פרי ההסכם;
- (3) מספר היישומים של התהליכים שבהסכם המו"פ;
- (4) היכולת לקבוע מחירים, מרכיבי מחירים או הנחות.
- (ב) פטור הסוג שבכללים אלה לא יחול על הסכם מו"פ המחייב אדם להיות צד לו לפרק זמן העולה על חמש עשרה שנים רצופות, ולא ניתנה בו לאותו אדם אפשרות להשתחרר ממנו בהורעה שייתן זמן סביר מראש.
- (ג) פטור הסוג שבכללים אלה יחול על הסכם מו"פ רק אם מתקיימים לגביו כל אלה:

- (1) המחקר והפיתוח מבוצעים על פי תכנית מפורטת המגדירה את מטרות המחקר והפיתוח ואת התחום שלגביו יבוצעו;
- (2) עיקרו של ההסכם אינו בהפחתת התחרות או במניעתה;
- (3) אין בהסכם כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו.

8. תוקף פטור הסוג שבכללים אלה חמש שנים מיום תחילתם. תוקף

י"ג בכסלו התשס"א (10 בדצמבר 2000)

דוד תדמור
הממונה על הגבלים עסקיים
אהוד ברק
שר התעשייה והמסחר

³ ק"ת התשס"א, עמ' 658.

**כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסכמי רכישה בלעדית),
התשס"א-2001**

בתוקף סמכותי לפי סעיף 15 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988¹ (להלן – החוק), ובאישור הועדה לפטורים ולמיוזגים, אני מתקין כללי פטור סוג אלה:

1. בכללים אלה –
- הסכם רכישה – חוזה בין מוכר לבין ספק, לרכישת טובין לשם מכירתם;
מוכר – צד להסכם לרכישה הרוכש טובין מספק לשם מכירתם;
ספק – צד להסכם רכישה המספק או מוכר טובין למוכר לשם מכירתם.
2. (א) הסכם רכישה שבו מתחייב מוכר לרכוש טובין מסוג מסוים רק מספק אחד (להלן – הסכם רכישה בלעדית) פטור מקבלת אישור בית הדין להגבלים עסקיים, אם התקיימו לגביו כל התנאים שבכללים אלה.
- (ב) מותר לכלול בהסכם לרכישה בלעדית את הכבילות המפורטות להלן או חלק מהן:
- (1) התחייבות המוכר כי הוא לא ייצר ולא ישווק טובין תחליפיים לטובין נושא ההסכם לרכישה בלעדית;
- (2) התחייבות המוכר לאחר או יותר מאלה:
- (א) לרכוש סדרות שלמות של טובין שבהסכם לרכישה בלעדית;
- (ב) לרכוש כמות מסוימת של טובין שבהסכם לרכישה בלעדית;
- (ג) למכור טובין שבהסכם לרכישה בלעדית באריזה או בעיצוב שדרש הספק;
- (ד) למכור טובין שבהסכם לרכישה בלעדית תחת סימן מסחר או סימן שירות שהספק או המוכר הוא בעל או מורשה לשווק תחתיו טובין מאותו סוג, או תחת שם מסחרי שהספק או המוכר משווק בו טובין מאותו סוג;
- (ה) לסייע בקידום מכירות הטובין שבהסכם לרכישה בלעדית, לרבות באמצעות –
- (1) פרסומם;
- (2) החזקת מלאי של הטובין, בכלל או בכמות שלא תפחת משיעור מסוים;
- (3) מתן שירות ואחריות לטובין;
- (4) העסקת עובדים בעלי מומחיות או הכשרה טכנית מספקת.
- (ג) כלל הסכם לרכישה בלעדית כבילות נוספות, יחול פטור הסוג רק אם הכבילות הנוספות נחוצות למימוש עיקרו של ההסכם לרכישה בלעדית ואין בהן כדי לפגוע פגיעה של ממש בתחרות בשוק המוצר או בחלק ממנו; לא הראו הצדדים כי מתקיימים כל תנאי סעיף זה, לא יחול פטור הסוג על ההסכם לרכישה בלעדית.
3. פטור הסוג שבכללים אלה לא יחול על הסכם לרכישה בלעדית שלגביו מתקיימים אחד או יותר מאלה:

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128; התשנ"ו, עמ' 149; התשנ"ה, עמ' 53; התש"ס, עמ' 113.

- (1) הצדדים להסכם לרכישה בלעדית הם מתוחרים;
 - (2) חלקו של צד להסכם לרכישה בלעדית בשוק המוצר הוא 30% או יותר מייצור המוצר או מאספקתו;
 - (3) צד להסכם לרכישה בלעדית הוא בעל מונופולין בשוק המוצר או בשוק מוצר משיק;
 - (4) בין צדדים להסכם לרכישה בלעדית קיים הסכם לענין אחד מאלה:
 - (א) המחיר שבו יציעו המוכר, הספק או אדם אחר מטעם מי מהם את הטובין לאחר;
 - (ב) המחיר שיידרש תמורת הטובין מאדם אחר או שישולם בעדם;
 - (ג) שיעור הרווח שיפיק צד להסכם לרכישה בלעדית;
 - (ד) כל הסכם אחר שתוצאתו שוות ערך להסכמים כאמור בפסקאות משנה (א) עד (ג).
 - (5) ההסכם לרכישה בלעדית מחייב אדם להיות צד לו לפרק זמן העולה על עשר שנים רצופות. ולא ניתנה בו לאותו אדם אפשרות להשתחרר ממנו בהודעה שייתן זמן סביר מראש;
 - (6) עיקרו של ההסכם לרכישה בלעדית בהפחתת התחרות או במניעתה;
 - (7) ההסכם לרכישה בלעדית כולל כבילות שאינן נרצות למימוש עיקרו.
4. פטור זה יהול גם על הסכם לרכישה בלעדית, שבו רכישת הטובין מהספק נעשית לשם שימוש בהם כתשומה בייצור טובין אחרים ולא לשם מכירתם (להלן - הסכם בלעדיות). בתנאי שסך כל הכמות הנמכרת בידי אותו ספק לכל הרוכשים ממנו טובין כאמור, בהסכם בלעדיות, אינה עולה על 10% מכלל הצריכה של טובין מאותו סוג.

הסכם בלעדיות לרכישת תשומה

תוקף

5. תוקף פטור הסוג שבכללים אלה חמש שנים מיום תחילתם.

י"ג בכסלו התשס"א (10 בדצמבר 2000)

(חמ 3090-3)

דוד תרמור אהוד ברק
הממונה על הגבלים עסקיים שר התעשייה והמסחר

כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסכמי הפצה בלעדית), התשס"א-2001

בתוקף סמכותי לפי סעיף 15 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988¹ (להלן - החוק), ובאישור הועדה לפטורים ולמיוזגים, אני מתקין כללי פטור סוג אלה:

הנדרות

1. בכללים אלה -
 - "הסכם הפצה" - חוזה בין מפיץ לבין ספק, להפצת טובין לשם מכירתם;
 - "מפיץ" - צד להסכם הפצה הרוכש טובין מספק לשם מכירתם;

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128; התשנ"ו, עמ' 149; התשנ"ה, עמ' 53; התש"ס, עמ' 113.

"ספק" – צד להסכם הפצה המספק או מוכר טובין למפיץ לשם מכירתם;

"רכישה" בידי מפיץ – לרבות קבלת טובין להחזקתו, לשם מכירתם;

"שטח ההסכם" – השטח לגביו נעשה הסכם ההפצה.

פטור מקבלת
אישור

2. (א) הסכם הפצה שבו מתחייב הספק למכור או לספק טובין לשם הפצה בשטח ההסכם למפיץ בלבד (להלן – הסכם להפצה בלעדית) פטור מקבלת אישור בית הדין להגבלים עסקיים, אם התקיימו לגביו כל התנאים שבכללים אלה.

(ב) מותר לכלול בהסכם להפצה בלעדית את הכבילות המפורטות להלן או חלק

מהן:

(1) התחייבות המפיץ כי הוא לא יתחרה בספק, ובכלל זה כי הוא לא ימכור טובין תחליפיים, לא יפיצם ולא ישמש כסוכן למכירתם;

(2) התחייבות המפיץ כי הוא ירכוש את הטובין שבהסכם להפצה בלעדית רק מאת הספק;

(3) התחייבות המפיץ להימנע מקידום מכירות פעיל של הטובין שבהסכם ההפצה מחוץ לשטח ההסכם, והתחייבותו כי לא יפתח סניף להפצת הטובין מחוץ לשטח ההסכם וכי לא יתקשר עם אדם לשם הפצת הטובין אל מחוץ לשטח ההסכם; ובלבד שאין בין המפיץ לספק הסכם לפיו יימנע המפיץ מלמכור את הטובין שבהסכם לצרכן המצוי מחוץ לשטח ההסכם;

(4) התחייבות המפיץ לאחר או יותר מאלה:

(א) לרכוש סדרות שלמות של הטובין שבהסכם להפצה בלעדית;

(ב) לרכוש לכל הפחות כמות מסוימת של הטובין שבהסכם להפצה בלעדית;

(ג) לרכוש טובין שבהסכם להפצה בלעדית באריזה, במיצוב או בעיצוב מסוימים;

(ד) למכור טובין שבהסכם להפצה בלעדית תחת סימן מסחר או סימן שירות שהספק או המפיץ הוא בעלו או מורשה לשוק תחתיו טובין מאותו סוג, או תחת שם מסחרי של הספק או המפיץ;

(ה) לסייע בקידום מכירות הטובין שבהסכם להפצה בלעדית, לרבות באמצעות –

(1) פרסומם;

(2) החזקת מלאי של טובין והפצתם באמצעות מערך הפצה;

(3) מתן שירות ואחריות לטובין;

(4) העסקת עובדים בעלי מומחיות או ידע טכני מתאים לטיפול בטובין.

(ג) כלל הסכם להפצה בלעדית כבילות נוספות, יחול פטור הסוג רק אם הכבילות הנוספות נחוצות למימוש עיקרו של ההסכם להפצה בלעדית ואין בהן כדי לפגוע פגיעה של ממש בתחרות בשוק המוצר או בחלק ממנו; לא הראו הצדדים כי מתקיימים כל תנאי סעיף זה, לא יחול פטור הסוג על ההסכם להפצה בלעדית.

3. פטור הסוג שבכללים אלה לא יחול על הסכם להפצה בלעדית שלגביו מתקיימים אי תחולת הכללים
אחר או יותר מאלה:

- (1) הצדדים להסכם להפצה בלעדית הם מתחרים;
- (2) אין אספקה סדירה של טובין תחליפיים בשטח ההסכם להפצה בלעדית;
- (3) צד להסכם להפצה בלעדית הוא בעל מונופולין בשוק המוצר או בשוק מוצר משיק;
- (4) בין צדדים להסכם להפצה בלעדית קיים הסכם לענין אחר מאלה:
 - (א) המחיר בו יציעו המפיץ, הספק או אדם אחר מטעם מי מהם את הטובין לאחר;
 - (ב) המחיר שיירדש תמורת הטובין מאדם אחר או שישולם בעדם;
 - (ג) שיעור הרווח שיפיק המפיץ, הספק או אדם אחר מטעם מי מהם ממכירת המוצר לאדם אחר;
 - (ד) כל הסכם אחר שתוצאתו שוות ערך להסכם כאמור בפסקאות משנה (א) עד (ג);
 - (ה) אין באמור בפסקאות משנה (א) עד (ד) כדי למנוע הסכם לענין המחיר המרבי שייגבה בעד המוצר, או לענין הפצה של רשימת מחירים מומלצים בידי הספק;
- (5) חלקו של המפיץ בשוק המוצר יהיה, לאחר כריתת ההסכם להפצה בלעדית, 30% או יותר;
- (6) ההסכם להפצה בלעדית מחייב אדם להיות צד לו לפרק זמן העולה על עשר שנים רצופות, ולא ניתנה בו לאותו אדם אפשרות להשתחרר ממנו בהודעה שייתן זמן סביר מראש;
- (7) עיקרו של ההסכם להפצה בלעדית בהפחתת התחרות או במניעתה;
- (8) ההסכם להפצה בלעדית כולל כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו.

תנאי נוסף
לתחולת הפטור

4. הציע המפיץ שירותי אחזקה או תיקון בעצמו או באמצעות צד שלישי למוצרים שבהסכם להפצה בלעדית, יחולו כללים אלה על הסכם להפצה בלעדית רק אם המפיץ חויב בהסכם להפצה בלעדית להציע בעצמו או באמצעות אותו צד שלישי שירותי אחזקה ותיקון מקבילים לטובין של הספק, בין אם נמכרו על ידו ובין אם נמכרו על ידי אחר, ואם הוא אינו מפלה במתן שירותים כאמור בין מי שרכש טובין ממנו לבין מי שרכש טובין של הספק מאדם אחר.

תוקף

5. תוקף פטור סוג שהוענק בכללים אלה חמש שנים מיום תחילתם.

י"ג בכסלו התשס"א (10 בדצמבר 2000)

(חמ 3090-3)

דוד תדמור
הממונה על הגבלים עסקיים

אהוד ברק
שר התעשייה והמסחר

כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסכמי זכיונות), התשס"א-2001

בתוקף סמכותי לפי סעיף 15א לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988¹ (להלן – החוק), ובאישור הועדה לפטורים ולמיוזגים, אני מתקין כללי פטור סוג אלה:

1. בכללים אלה –

הגדרות

"הסכם זכיונות" – חוזה שלפיו בעל זיכיון או זכיון ראשי מעניק לזכיון את הזכות לעשות שימוש בזיכיון למטרות שיווק של טובין או סוגי טובין מסוימים, והכולל את כל אלה:

(1) שימוש בשם מסחרי אחיד או בסימן מסחר או בסימן שירות אחיד, ובמאפיינים אחרים של הטובין הנמכרים או של המכירה וביצועה, שהם מהותיים לשיווק הטובין ומכירתם;

(2) העברה של ידע מבעל הזיכיון לזכיון שהוא מהותי לשיווק הטובין ומכירתם;

(3) מתן סיוע מסחרי או טכני מבעל הזיכיון לזכיון, במשך תקופת ההסכם.

"הסכם לזכיון ראשי" – חוזה שלפיו בעל זיכיון מעניק לזכיון ראשי, בתמורה לתגמול כספי ישיר או עקיף, זכות לכרות הסכמי זכיונות עם צדדים שלישיים שיהיו זכיונים, והכולל את כל ההסכמות בין הצדדים באותו ענין;

"טובין של בעל זיכיון" – טובין המיוצרים על ידי בעל זיכיון או בהתאם להוראותיו, או הנשאים סימן מסחר או סימן שירות שלו;

"זיכיון" – מתן זכויות שימוש בקניין רוחני או בידע תעשייתי, בין שהם מוגנים בסימן מסחר, סימן שירות, זכות יוצרים, פטנט, זכויות מדרג או הגנה אחרת של קניין רוחני, ובין שהם מאופיינים כשם מסחרי, עיצובים או מודלים ייחודיים, והכל אם מתן הזכויות נדרש לשם ביצוע מכירת הטובין לצרכנים סופיים ומהווה בעיני הצרכן חלק מהותי מערך הטובין הנמכרים;

"ידע" – מכלול של ידע מעשי, סודי, מהותי וניתן לזיהוי, שאינו מוגן על ידי פטנט, הנובע מניסויים קליניים או מניסיון בעל ערך שהצטבר בידי בעל הזיכיון, והוא בעל ערך לזכיון באופן המשפר את מעמדו התחרותי; לענין זה –

"ידע סודי" – ידע שבמכלול אינו ידוע לכלל, או שלא ניתן להשיגו מחוץ לעסקו של בעל הזיכיון אלא במאמץ משמעותי;

"ידע מהותי" – ידע הכולל מידע חשוב לצורך מכירת הטובין, לרבות הצגתם למכירה או עיבודם וכן כולל שיטות הנוגעות לניהול כספי, ניהול שוטף או קשרי לקוחות;

"ידע ניתן לזיהוי" – ידע המוגדר באופן ברור תוך פירוט ייחודי בהסכם הזכיונות, במסמך נפרד או בצורה אחרת;

"שטח ההסכם" – האזור הגאוגרפי שלגביו ניתן זיכיון בהסכם הזכיונות או בהסכם לזכיון ראשי.

פטור מקבלת אישור

2. (א) הסכם זכיונות והסכם לזכיון ראשי פטורים מקבלת אישור בית הדין להגבלים עסקיים, אם התקיימו לגביהם כל התנאים שבכללים אלה.

(ב) מותר לכלול בהסכם זכיונות או בהסכם לזכיון ראשי את הכבילות המפורטות להלן או חלק מהן:

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128; התשנ"ו, עמ' 149; התשנ"ח, עמ' 53; התש"ס, עמ' 113.

- (1) התחייבות בעל הזיכיון כי לא יעניק לאחר זיכיון בשטח ההסכם או בחלק ממנו;
 - (2) התחייבות בעל הזיכיון כי לא יתחרה בעצמו בזיכיון, בשטח ההסכם או בחלק ממנו, לגבי הטובין שבהסכם וטובין תחליפיים להם, וכן התחייבותו כי לא יספק בשטח הזיכיון לאחר את הטובין שבהסכם הזכיינות או טובין תחליפיים;
 - (3) התחייבות הזכיון הראשי כלפי בעל הזיכיון להעניק זכיינות רק בשטח ההסכם והתחייבותו כלפי זכיון כי לא יספק לאחר, בשטח הסכם הזיכיון, את הטובין שבהסכם הזכיינות או טובין תחליפיים;
 - (4) התחייבות הזכיון להשתמש בזיכיון רק בשטח ההסכם; בכלל זה, רשאי זכיון להתחייב להימנע מקידום מכירות פעיל של הטובין שבהסכם הזכיינות מחוץ לשטח ההסכם, והוא רשאי להתחייב כי לא יפתח סניף להפצת הטובין וזי לא יתקשר עם אדם להפצת הטובין אל מחוץ לשטח ההסכם; אולם זכיון אינו רשאי להתחייב שלא למכור את הטובין שבהסכם הזכיינות לצרכן או לזכיון אחר המצויים מחוץ לשטח ההסכם;
 - (5) התחייבות הזכיון לא לייצר, למכור או להשתמש בטובין תחליפיים; אולם זכיון אינו רשאי להתחייב כאמור לענין טובין הנלווים לטובין שבהסכם הזכיינות או לענין מכירת חלפים לטובין שבהסכם;
 - (6) התחייבות הזכיון למכור טובין המתאימים לדרישות איכות שיפרט בעל הזיכיון בהסכם הזכיינות;
 - (7) התחייבות הזכיון למכור טובין המיוצרים על ידי בעל הזיכיון או בעבורו, ובלבד שהצבת דרישות איכות ביחס לטובין, כאמור בפסקה (6), אינה מעשית;
 - (8) התחייבות הזכיון להימנע משימוש בידע של בעל הזיכיון זולת לצורך השימוש בזיכיון עצמו, והתחייבות הזכיון לא להעביר לצדדים שלישיים ידע שמסר לו בעל הזיכיון;
 - (9) התחייבות הזכיון למלא אחר דרישות בעל הזיכיון בכל הנוגע למאפייני המכירה וביצועה;
 - (10) הגבלת הזכיון מלהיות בעל ענין בתאגיד מתחרה;
 - (11) הגבלת הזכיון במכירת הטובין שבהסכם הזכיינות לאלה: צרכנים סופיים, זכיינים אחרים ומפיצים מורשים;
 - (12) התחייבות הזכיון לאלה: למכור מבחר מסוים של טובין, להגיע למחזור מכירות מסוים, לתכנן את קצב מכירותיו, להזמין טובין מראש, להחזיק מלאי מסוים או לספק ללקוח שירות ואחריות;
 - (13) הגבלת הזכיון לפרסם את המוצר שבהסכם הזכיינות רק באישור בעל הזיכיון.
- (ג) כלל הסכם זכיינות כבילות נוספות, יחול פטור הסוג רק אם הכבילות הנוספות נחוצות למימוש עיקרו של ההסכם ואין בהן כדי לפגוע פגיעה של ממש בתחרות בשוק המוצר או בחלק ממנו; לא הראו הצדדים כי מתקיימים כל תנאי סעיף זה, לא יחול פטור הסוג על ההסכם.

3. פטור הסוג שבכללים אלה לא יחול על הסכם זכיינות שלגביו מתקיימים אחר או יותר מאלה:

- (1) צורדים להסכם הם מתחרים;
- (2) בין צורדים להסכם קיים הסכם לענין המחיר שיציע הזכיון, שידרוש או שישולם לו, או לענין הרווח שיפיק הזכיון או בעל הזכיון; אין בכך כדי למנוע הסכם לענין המחיר המרבי שייגבה בעד המוצר, או הפצה של רשימת מחירים מומלצים;
- (3) ההסכם מונע מהזכיון לרכוש ממקור כלשהו טובין, למרות שהם המתאימים לדרישות האיכות שפירט בעל הזכיון;
- (4) בעל הזכיון מגביל את הזכיון מלהשתמש בידע המורשה לאחר תום תקופת ההסכם, גם אם הידע נחשף ברבים או שניתן להשיגו במאמץ סביר מחוץ לעסקו של בעל הזכיון;
- (5) ההסכם מונע מהזכיון להעמיד לביקורת שיפוטית את תוקף הזכויות בידע המועבר מבעל הזכיון לזכיון או בזכויות קניין רוחני אחרות; אין בהוראה זו כדי למנוע מבעל הזכיון לסיים את הסכם הזכיינות, מקום שמוקנית לו זכות כזו על פי דין או הסכם;
- (6) ההסכם מונע מהזכיון למכור או לספק טובין שבהסכם לצרכן המצוי מחוץ לשטח ההסכם;
- (7) ההסכם מונע מזכיון לרכוש טובין שבהסכם הזכיינות מזכיינים אחרים וממפיצים מורשים, או שאלה הוגבלו במכירתם לו;
- (8) צד להסכם הוא בעל מונופולין בשוק המוצר או בשוק מוצר משיק, או שחלקו של הזכיון בשוק המוצר עולה על 30%;
- (9) ההסכם מחייב אדם להיות צד לו לפרק זמן העולה על עשר שנים רצופות, ולא ניתנה בו לאותו אדם האפשרות להשתחרר ממנו בהודעה שיתן זמן סביר מראש;
- (10) עיקרו של ההסכם בהפחתת התחרות או במניעתה;
- (11) ההסכם כולל כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו.

תנאי נוסף
לתחולת הפטור

4. הציע זכיון שירותי אחזקה או חיקון בעצמו או באמצעות צד שלישי למוצרים שבהסכם הזכיינות, יחולו כללים אלה על הסכם הזכיינות רק אם הזכיון חויב בהסכם הזכיינות להציע בעצמו או באמצעות אותו צד שלישי שירותי אחזקה וחיקון מקבילים לטובין של בעל הזכיון, בין אם נמכרו על ידו ובין אם נמכרו על ידי אחר, ואם הוא אינו מפלה במתן שירותים כאמור בין מי שרכש טובין ממנו לבין מי שרכש טובין של בעל הזכיון מאדם אחר.

5. תוקף פטור הסוג שהוענק בכללים אלה חמש שנים מיום תחילתם.

תוקף

י"ג בכסלו התשס"א (10 בדצמבר 2000)

(חמ 3090-3)

דוד תרמור
הממונה על הגבלים עסקיים
אהוד ברוך
שר התעשייה והמסחר